

Jaký vliv má změna počtu obyvatel obce na odměnu uvolněného starosty?

23.2.2026 - Dominik Hrubý | Sdružení místních samospráv ČR

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Poprvé po delší době překročil počet osob s trvalým pobytem v naší obci k 1. 1. 2026 hranici 301 obyvatel. Vystává proto otázka, zda má uvolněný starosta nárok na zvýšení odměny odpovídající vyšší velikostní kategorii obce, a za jakých podmínek. Zákon o obcích stanoví, že k automatickému zvýšení odměny je nutný nárůst počtu obyvatel alespoň o 20 % od počátku funkčního období, což v tomto případě nenastalo. Je tedy možné stanovit novou výši odměny rozhodnutím zastupitelstva? A jaký dopad by měl případný opětovný pokles počtu obyvatel pod hranici 300?

Odpověď:

Předmětnou problematiku upravuje § 73 zákona o obcích. Podle § 73 odst. 4 se při určení výše odměny člena zastupitelstva obce vychází z počtu obyvatel obce hlášených k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce. V současném volebním období je tedy rozhodující stav k 1. 1. 2022, po volbách v roce 2026 pak stav k 1. 1. 2026.

Ustanovení v poznámce pod čarou odkazuje na zákon o evidenci obyvatel a zákon o pobytu cizinců na území České republiky. Již ze samotného znění zákona, které hovoří o osobách „hlášených k trvalému pobytu“, je zřejmé, že pro účely stanovení odměn jsou rozhodující údaje vedené v Informačním systému evidence obyvatel a v Cizineckém informačním systému, nikoli údaje o počtu obyvatel zveřejňované Českým statistickým úřadem.

Právní úprava vychází z toho, že Ministerstvo vnitra České republiky zveřejňuje souhrnné údaje o počtu obyvatel obcí vždy k 1. 1. kalendářního roku. Současně je však třeba ve volebním roce stanovit odměny uvolněným členům zastupitelstva již od jejich zvolení do funkcí (typicky na ustavujícím zasedání), kdy z logiky věcí ještě neexistují z data 1. 1. následujícího roku.

Pouze v případě, že by se v průběhu volebního období počet obyvatel oproti stavu k 1. 1. volebního roku změnil o více než 20 % a tato změna by současně znamenala přeřazení obce do jiné velikostní kategorie, došlo by k zařazení obce do nové velikostní kategorie od následujícího kalendářního roku. Uvolněným členům zastupitelstva by pak náležela odměna odpovídající této nové kategorii.

Pokud však dojde pouze k překročení hranice vyšší velikostní kategorie, aniž by byl splněn požadavek nárůstu počtu obyvatel o 20 %, obec zůstává v původní velikostní kategorii. Výše odměn uvolněných členů zastupitelstva se v takovém případě nemění a nelze ji změnit ani usnesením zastupitelstva obce.

K přeřazení obce do vyšší velikostní kategorie tedy dojde až v následujícím volebním období, tedy po volbách v roce 2026, kdy se výše odměn po celé toto volební období bude řídit počtem obyvatel k 1. 1. 2026, pokud v jeho průběhu nedojde k poklesu nebo nárůstu počtu obyvatel o více než 20 %, který by zároveň znamenal změnu velikostní kategorie obce.

Zpracoval Dominik Hrubý

legislativní analytik SMS ČR

Celý článek si můžete pročíst v únorovém vydání zpravodaje SMSka v elektronické podobě [zde](#).
Archiv s předchozími vydáními si otevřete [zde](#).

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/jaky-vliv-ma-zmena-poctu-obyvatele-obce-na-odmenu-uvolneniho-starosty-5120cs.html>